

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/141/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221817
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412221817.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Romana Greguša a Mgr. Erika Németha v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 10C/148/2012-53 zo dňa 5. marca 2014 a proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č.k. 10C/148/2012-78 zo dňa 30. júna 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno č.k. 10C/148/2012-53 zo dňa 5. marca 2014 potvrdzuje.
Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 10C/148/2012-78 zo dňa 30. júna 2014 potvrdzuje.
Odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Uviedol, že navrhovateľ sa návrhom došlým Okresnému súdu Nové Zámky 27.09.2012 domáhal zaviazania odporcu na zaplatenie majetkovej škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 275,- eur titulom náhrady škody podľa Zákona č. 514/2000 Z.z. spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 6Er/2/2009. Návrh odôvodnil tým, že ako oprávnený subjekt, veriteľ zo zmluvy o úvere č. 4570197 navrhla písomným podaním zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na vymáhanie pohľadávky, ktorá jej vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere dlžníkom R. A.. Súdny exekútor predložil miestne príslušnému Okresnému súdu Nové Zámky návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom a požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. O žiadosti exekútora bol súd povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 02.02.2009, čiže v omeškaní viac ako 5 mesiacov. Mal za to, že neexistovala ani neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu poverenia pristúpil až po veľmi dlhej dobe, viac ako 175 dní. Takýto postup súdu hodnotí ako nesprávny, v rozpore s ustanovením § 44 ods.2 Exekučného poriadku.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky 6Er/2/2009 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

Dňa 17.12.2009 bola spísaná na Exekútorskom úrade JUDr. Rudolfa Krutého návrh oprávneného : Pohotovosť s.r.o., proti povinnému : R. A. na vykonanie exekúcie na vymożenie pohľadávky 13.975,- Sk s úrokom z omeškania vo výške 0,25% denne zo sumy 10.160,- Sk od 05.09.2008 do zaplataenia, trov konania 4.375,- Sk a trov exekúcie na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. IČO: 35 922 761, sp. zn. SR 09588/08 zo dňa 08.10.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.10.2008 a vykonateľnosť 30.10.2008. Návrh na vykonanie exekúcie súdny exekútor postúpil Okresnému súdu Nové Zámky spolu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 08.01.2009. Exekučný súd dňa 02.02.2009 vydal súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému poverenie č. 5404 031712 na vymożenie povinnosti ulożenej rozhodcovským súdom.

Súd prvého stupňa uviedol, že pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom musia byť splnené zákonné predpoklady vzniku k tejto zodpovednosti podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré sú: 1/ existencia nesprávneho úradného postupu, 2/ vznik škody a 3/ príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, pričom všetky tieto predpoklady musia byť splnené súčasne.

Dôkazná povinnosť v tomto spore zaťažuje navrhovateľa, ktorý je povinný preukázať všetky základné atribúty vzniku zodpovednosti za škodu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. je zodpovednosťou objektívnou, ktorej sa nemožno zbaviť (vid'. § 3 ods. 2 citovaného zákona), čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti, ale stačí preukázať vznik škody a to, že táto je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. Škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, ako všeobecným ekvivalentom a spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného alebo predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážíli dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné, alebo účelné. Nemajetková ujma je ujma, ktorá sa v majetkovej sfére poškodeného síce neprejavuje, ale sa prejavuje v rôznych skutočnostiach pre poškodeného negatívnych. Medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Pojem príčinnej súvislosti treba chápať ako súhrn príčin, ktoré viedli k vzniku škody. O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Existencia príčinnej súvislosti musí byť vždy bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať.

V danom prípade navrhovateľ si uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa § 9 Zákona č. 514/2003 Z.z. majúci za to, že exekučný súd svojim postupom porušil povinnosť orgánu verejnej moci urobiť úkon, v danom prípade vydať poverenie na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote resp. bez zbytočných prieťahov v konaní.

Súd prvého stupňa poukázal na judikatúru ústavného súdu (sp.zn. I ÚS 16/2002) v ktorom súd konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v článku 48 ods.2 Ústavy, ústavný súd prihliadne síce na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave alebo v Zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle citovaného ustanovenia Ústavy. Z uvedeného vyplýva, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nález ÚS SR sp.zn. IV ÚS 471/2012). Podľa názoru súdu prvého stupňa v tomto prípade existujú objektívne okolnosti, pre ktoré je možné konštatovať, že rozhodnutie súdu v exekučnom konaní bolo vydané v primeranom čase a to s poukazom na samotný postup súdu, je potrebné posudzovať aj hľadisko objektívne a to v konkrétnom období nápad nespočetného množstva vecí (čo spôsobil navrhovateľ množstvom podaní na zmenu exekútora, na vydanie poverenia a podobné) a počet osôb vybavujúcich tento nápad v rámci exekučného oddelenia na príslušnom súde (resp. na všetkých súdoch na území SR).

Uviedol, že navrhovateľ súdu nepredložil rovnopis návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podaného žalovanej, iba kópiu sprievodného listu k žiadosťami spolu so zoznamom žiadosťí, ktorý zoznam obsahuje iba číslo zmluvy, meno a priezvisko povinného, dátum jeho narodenia, spisovú značku súdneho exekútora a označenie exekučného súdu. Z predložených dokladov nemožno zistiť požadovanú výšku úhrady uplatnenej v danom prípade návrhom na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, preto súd prvého stupňa nemohol preveriť, či výška majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej v tomto konaní je zhodná s nárokom uplatneným v návrhu o predbežné prejednanie náhrady škody. Nezodpovedá skutočnosti ani tvrdenie navrhovateľa, že poverenie bolo vydané v omeškaní viac ako 175 dní. Návrh na vydanie poverenia bol súdu doručený 08.01.2009, čiže 15 dňová lehota uplynula 23.01.2009 a poverenie bolo vydané 02.02.2009, t.j. 10 dňovým omeškaním. Navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom súdu, nepredložil, ani nenavrhol žiaden dôkaz na preukázanie, že vydaním poverenia 10 dní po zákonnej lehote mu vznikla škoda vo výške uplatnenej v tomto konaní. Preto návrh súd prvého stupňa pre neunesenie dôkazného bremena zamietol ako nedôvodný.

Odporca v písomnom vyjadrení vzniesol námietku premlčania s poukazom na ustanovenie § 19 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V prípade, ak mala navrhovateľovi vzniknúť škoda nesprávnym úradným postupom spočívajúcim vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí 15 dňovej lehoty, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula najneskôr v apríli 2012. Prvé žiadosti na predbežné prerokovanie nároku boli doručené ministerstvu dňa 23.04.2012, preto navrhovateľov nárok je premlčaný. V danom prípade majetková škoda a nemajetková ujma mala vzniknúť navrhovateľovi v období od 23.01.2009 (odo dňa nasledujúceho po uplynutí 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia) do 02.02.2009, kedy bolo poverenie na vykonanie exekúcie súdom vydané. Poverenie bolo súdnemu exekútorovi doručené 13.02.2009. Podľa názoru súdu prvého stupňa týmto dňom sa mohol oprávnený dozvedieť o škode, ktorá mu mala vzniknúť. Od tohto dňa do podania návrhu na predbežné prejednanie nároku na náhradu škody uplynula trojročná premlčacia lehota. Nakoľko však súd nemal preukázané, ktorým dňom sa navrhovateľ dozvedel o oneskorenom vydaní poverenia, návrh nezamietol pre premlčanie pohľadávky, ale vzhľadom na nepreukázanie vzniku majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, jej výšky a ani príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a vznikom ujmy.

Úspešnému odporcovi náhradu trov konania podľa § 142 ods.1 OSP nepriznal, nakoľko žiadne trovy jej nevznikli, náhradu trov konania si ani neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súd znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus

jej vzniku. Na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal žiadne udržateľné dôvody. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote. Ďalej namietol aj nesúhlas s tým, ako súd vyhodnotil námietku premlčania, pričom tvrdil, že k premlčaniu nedošlo. Mal za to, že sa o škodu nemohol dozvedieť ani v deň spísania podania v ktorom poukazuje na prieťahy, nakoľko v tento deň neboli uzatvorené všetky skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť vznik škody a jej rozsah tak, aby bolo možné určiť výšku škody v peniazoch. Škodu nebolo možné vyčíslieť ani len odhadom, nakoľko nebolo možné objektívne stanoviť kedy súd vydá rozhodnutie, ktorým nesprávny úradný postup ukončí. Moment, kedy sa poškodený dozvedel o škode je nutné pre účely posúdenia premlčania spájať s momentom, kedy sa poškodený dozvedel o vydaní rozhodnutia súdom, ktoré ukončilo nesprávny úradný postup a kedy už viac nebolo mysliteľné, aby mu v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vznikla majetková škoda.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Súd prvého stupňa následne uznesením č.k. 10C/148/2012-78 zo dňa 30.06.2014 uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením o možnosti podania odvolania a o tom, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Aj proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehala podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil bez náhrady.

Odvolací súd prejednal odvolania navrhovateľa v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP. Po oboznámení sa s obsahom odvolaní, rozhodnutí súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré im predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniam navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom tohto konania je suma, ktorej zaplatenie sa navrhovateľ domáhal z dôvodu náhrady škody a z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ako právny základ návrhu na začatie

konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky v exekučnom konaní č. EX 11921/2008. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 02.02.2009 a to rozhodnutím o poverení, t.j. po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty (omeškanie viac ako 5 mesiacov).

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obsahuje právnu úpravu zodpovednosti štátu za činnosť súdu, orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy v prípadoch, keď na orgán územnej samosprávy je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, upravuje aj zodpovednosť štátu za činnosť fyzických a právnických osôb v niektorých prípadoch pri výkone štátnej správy a zodpovednosť orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávnych funkcií v samostatnej pôsobnosti orgánu územnej samosprávy. Porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiaducim a spoločensky neprijateľným javom. Orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožňuje uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona alebo za ich každý nesprávny úradný postup. Takúto možnosť zaručuje čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, či už ide o orgán štátnej správy, územnej samosprávy, súd alebo iný štátny orgán a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Rovnako čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Zb.) ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa odseku 4 listiny podrobne ustanoví zákon.

Vyššie spomínaným zákonom je práve zákon č. 514/2003 Z. z., rozlišujúci medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy, pričom zodpovednosť štátu sa vzťahuje tak na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci, ako aj na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci, na ktoré bol prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaniami, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí

v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Pravda, aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Odvolací súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil.

V exekučnom konaní vedenom pred Okresným súdom Nové Zámky pod sp.zn. 6Er/2/2009 začalo exekučné konanie dňa 17.12.2008 a to spísaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie do zápisnice pred súdnym exekútorom. Dňa 08.01.2009 bola exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok č.k. SR 09588/08 zo dňa 08.10.2008. Dňa 02.02.2009 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Exekučné konanie prebieha naďalej.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

K dôvodom odvolania vo všeobecnosti odvolací konštatuje, že viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1 a 2 OSP. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd

viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmavacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

V prvom rade navrhovateľ vo svojom odvolaní namietal odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, nesprávne právne posúdenie veci a neúplné zistenie skutkového stavu.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Základné právo priznané podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho podstata spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, a tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t.j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochranu základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená, že súd právoplatne rozhodne v prospech navrhovateľa (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade navrhovateľa nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil.

Odvolací súd nevidel odňatie možnosti konať pred súdom ani vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu. Vo vzťahu k tejto skutočnosti odvolací súd konštatuje, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 OSP však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým odvolací dôvod a taktiež ani vyhodnotenie dôkazov inak ako podľa predstáv účastníka konania. Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykoná. Podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe je sporové konanie ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou účastníkov konania. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, ako aj povinnosť dôkaznú (§ 120 ods. 1 prvá veta OSP). Táto skutočnosť ale neznamená, že zákonná úprava sa zrieka zásady materiálnej pravdy. Uvedená zásada, ako protipól zásady formálnej pravdy, je vyjadrená v § 153 ods. 1 OSP, podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

V zmysle § 120 ods. 1 druhá veta OSP len súd má právo rozhodnúť, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu. Ich nevykonanie musí v rozhodnutí odôvodniť. Na druhej strane, súd je povinný vykonať navrhnuté dôkazy, ak sú právne relevantné a ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. To, či súd vykoná dôkazy označené účastníkom konania, nie je ľubovôľou súdu. Rozhodujúce je zistenie, či skutkové závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania umožňujú záver, ktorý v konečnom

dôsledku bude zodpovedať cieľu sledovanému § 1 až § 6 OSP, v zmysle ktorých je potrebné vykladať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Iba súdny proces, ktorý bol v súlade so základnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku je možné označiť za konanie zabezpečujúce právo na súdnu ochranu. Za súladné preto nemožno označiť nevykonanie dôkazu označeného účastníkom konania, ak je nad všetky pochybnosti zrejmé, že môže mať rozhodujúci význam pre ozrejmienie skutkového stavu zodpovedajúcemu objektívnej pravde.

V prejednávanej veci navrhovateľ vykonanie dokazovania znaleckým posudkom nenavrhol a ani žiadny znalecký posudok nepredložil. Námietka navrhovateľa, že súd zamietol znalecké dokazovanie tak nekorešponduje s napadnutým rozsudkom.

K námietke týkajúcej sa inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. aplikoval v správnom znení a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii súdny spis sp. zn. 6Er/2/2009 z ktorého listín a údajov vychádzal. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. Návrh teda nezamietol na základe „nedôveryhodnosti“ údajov tak ako tvrdí navrhovateľ v podanom odvolaní. Preto ani táto námietka navrhovateľa nekorešponduje s odôvodnením rozhodnutia. Konštatovanie súdu prvého stupňa, že údaj týkajúci sa doby omeškania exekučného súdu uvedený navrhovateľom je nepravdivý, nezakladá skutočnosť, na podklade ktorej by súd prvého stupňa vytvoril konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov.

Ďalej vo vzťahu k námietke oprávneného, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t.j. neposudzoval ani prieťahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa.

Odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému prejavu nesústredenosti činnosti súdu, keď podľa jeho názoru súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia (rozpor exekučného titulu so zákonom), odvolací súd konštatuje, že ani táto námietka nekorešponduje s napadnutým rozhodnutím.

Vo vzťahu k premlčaniu odvolací súd konštatuje, že ani v tomto smere odvolanie navrhovateľa nekorešponduje s napadnutým rozhodnutím, nakoľko súd prvého stupňa vo svojom odôvodnení nekonštatuje, že by nárok navrhovateľa bol premlčaný a ani návrh nezamietol pre premlčanie pohľadávky, ale vzhľadom na nepreukázanie vzniku majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, jej výšky a ani príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a vznikom ujmy.

Vo vzťahu k hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu odvolací súd konštatuje, že hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu na začatie konania je nepreukázanie podmienok na uplatnenie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil nedodržaním zákonom stanovenej lehoty 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V tomto smere je potrebné uviesť, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010 (v znení účinnom v čase začatia exekučného konania) upravovalo lehotu 15 dní na udelenie poverenia, táto však s účinnosťou od 01.06.2010 neplatí v prípade exekučných titulov podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Exekučným titulom bol v tomto prípade rozhodcovský rozsudok podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Až aplikačná prax v prípade rozhodcovských rozsudkov v spotrebiteľských veciach si vyžiadala potrebu novelizácie predmetného ustanovenia a odstránenia lehoty 15 na rozhodovanie o udelenia poverenia v týchto prípadoch. Exekučné konanie sa začalo za účinnosti ešte pred predmetnou novelou, preto uvedené novelizované ustanovenie možno vziať do úvahy ako podporu myšlienok o potrebe exekučného súdu posúdiť súlad tohto exekučného titulu so zákonom v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, čo lehota 15 dní vo väčšine prípadov neumožňovala.

Z rozhodovacej činnosti je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (v dôsledku vstupu Slovenskej republiky do EÚ) zasiahla do dovtedajšej súdnej praxe a významne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie. V duchu existujúcej

judikatúry bolo a je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu spotrebiteľa, opakovane judikovanými Európskym súdnym dvorom (napr. vec C40/08, C-76/10). Vzhľadom na nerovné postavenie spotrebiteľa ako jednej zo zmluvných strán (slabšia

vyjednávacia pozícia, úroveň informovanosti), čl. 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Z judikatúry ESD vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. Tento nerovný stav možno odstrániť iba vonkajším pozitívnym zásahom vo vzťahu k účastníkom zmluvy. Ochrane spotrebiteľa je preto potrebné venovať náležitú pozornosť aj v exekučnom konaní, s čím je spojené adekvátne plynutie času. Vyššie uvedeným okolnostiam (venovanie náležitej pozornosti ochrane spotrebiteľa) nasvedčuje skutočnosť, spomínaná už vyššie, že neskoršia právna úprava ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyňala rozhodcovské rozsudky zo zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia od doručenia žiadosti súdneho exekútora. Rýchlosť nemôže byť na úkor kvality. Ku skúmaniu zákonnosti exekúcie nemožno pristupovať formalisticky len za účelom dodržania zákonnej lehoty. Je namieste starostlivo skúmať zákonnosť exekúcie. Uvedené okolnosti sú objektívne spôsobilé vyvolať predĺženie zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia.

Odvolačný súd v tomto smere musí v zhode s tvrdením navrhovateľa skonštatovať, že exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie tak, že rozhodol o udelení poverenia súdnemu exekútorovi, avšak až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 15 dní (žiadosť podaná dňa 08.01.2009 a exekučný súd udelil poverenie dňa 02.02.2009). Na exekučné konanie sa totiž vťahoval Exekučný poriadok v znení účinnom v čase začatia exekučného konania dňa 17.12.2008, t.j. Exekučný poriadok v znení účinnom pred novelou, ktorá lehotu 15 dní v prípade rozhodcovských rozsudkov odstránila. V prebiehajúcich exekučných konaniach sa a priori totiž uplatnia doterajšie právne predpisy. Všeobecne sa týmto vychádza z prísneho dodržania ústavných princípov zákazu retroaktivity. Až v priebehu exekučného konania došlo novelou k zmene právnej úpravy ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorá lehotu 15 dní v prípade rozhodcovských rozsudkov odstránila. Ak by sme aj konštatovali omeškanie sa exekučného súdu ohľadom udelenia poverenia na vykonanie exekúcie s ohľadom na znenie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, vo vzťahu k ďalším zákonným podmienkam pre úspešnosť návrhu sa odvolací súd stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa. Navrhovateľ totiž od tohto postupu súdu uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenú v podanom návrhu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nákladov, ktoré musel vynaložiť v období do rozhodnutia exekučného súdu (správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca, udržiavanie a správa informačného systému a administratívne práce spojené s urgenciami adresovanými exekučnému súdu). Nemajetkovú ujmu v peniazoch si uplatnil nakoľko pre neho nie je samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Podľa názoru navrhovateľa neskorým ukončením procedúry exekučným súdom došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu pre stratu kontaktu s povinným a taktiež aj k insolvenčii povinného. Poukázal pritom na právo garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR majúce za to, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Sumu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vyčíslil ako alikvotný pomer 55,- eur za každý mesiac omeškania exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu 660,- eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55,- eur, t.j. 275,- eur za 5 celých mesiacov.

Nie je možné súhlasiť s tvrdením navrhovateľa ohľadom vzniku škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenej v podanom návrhu, nakoľko navrhovateľ dôvody vzniku škody a nemajetkovej ujmy a jej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu nijako nepreukázal. Navrhovateľ nepredložil súdu relevantné dôkazy preukazujúce a dokumentujúce skutočnú reálnu výšku jeho škody. V tomto prípade je potrebné preukázať príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom reálnej konkrétnej škody, ktorá mala navrhovateľovi skutočne vzniknúť. Navrhovateľ musí totiž preukázať konkrétnu sumu, ktorú si uplatňuje ako škodu a nie minimálnu výšku škody, ktorá by mu mohla vzniknúť a taktiež musí preukázať, že škoda, ktorá mu vznikla je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu. V tomto prípade nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom vznikom škody (v akejkoľvek výške), t.j. nie je splnená ďalšia z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v

zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Navrhovateľ ním vyčíslené sumy ničím nepodložil a odvolaciemu súdu z obsahu súdneho spisu sp. zn. 6Er/2/2009 nie sú známe ani skutočnosti, že by v dôsledku omeškania exekučného súdu došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu pre stratu kontaktu s povinným a taktiež nie je preukázané že by došlo k insolvencii povinného. Navrhovateľ uviedol aj nepravdivé údaje týkajúce sa doby omeškania (viac ako 5 mesiacov). Taktiež navrhovateľ nepreukázal ani dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, keďže ani jeden dôvod, ktorý uvádza v návrhu ničím nepodložil a ničím nepreukázal. Nestačí samotné tvrdenie navrhovateľa o tom aké náklady mu vznikli, ktoré iba vyčísliť bez predloženia relevantného dôkazu o tom. Aj vo vzťahu k nemajetkovej ujme sa jedná iba o hypotetické konštatovanie bez preukázania priameho zásahu do sféry navrhovateľa. Práve naopak z obsahu súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie prebieha naďalej.

Z judikatúry súdov SR, Najvyššieho súdu SR ako aj Ústavného súdu je totiž nepochybné, že navrhovateľ ako obchodná spoločnosť podáva vo veľkých množstvách návrhy na vykonanie exekúcií, na podklade neplatných rozhodcovských doložiek, čím nie je daná ani právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku a v mnohých prípadoch sú žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie právoplatne zamietnuté alebo exekúcie následne z uvedeného dôvodu zastavené. Exekučnému súdu totiž v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy s cieľom vylúčiť neprímerané podmienky, ktoré zhoršujú postavenie spotrebiteľa. Prieskum rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu umožňuje aj zákon č. 244/2002 Z.z., kde ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak súd zistí nedostatky podľa § 45 ods. písm. b) alebo c), teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b).

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ nespĺnil podmienky zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. V danom prípade bolo na navrhovateľovi preukázať skutočnosti uvedené v návrhu a to, že exekučný súd svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil také konanie, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so škodou vyčíslenou v návrhu. Rovnako tam mal postupovať a preukázať dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením o možnosti podania odvolania a o tom, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať. Vo vzťahu k námietke navrhovateľa týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o poplatkovej povinnosti odvolací súd konštatuje, že táto nie je dôvodná. Argumentačne sa pritom stotožnil s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 294/2013 zo dňa 24.10.2013, v ktorom je uvedené, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 OSP.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí uviedol, že vyrubuje súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať. V tomto prípade súd prvého stupňa uviedol z akého dôvodu poplatkovú povinnosť uložil, v akej výške a podľa akej položky. Stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti tak zodpovedá a vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pri tvorbe súdneho rozhodnutia nesmie prevládať prílišný formalizmus.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy

súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu 3f) a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa Položky 7a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.10.2012, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20 eur.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa súdny poplatok sa platí za žalobu a nie za odvolanie, odvolací súd poukazuje na § 6 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. V tomto prípade je podané odvolanie vo veci samej, preto bolo dôvodné súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj v odvolacom konaní vyrubiť.

Podľa § 18ca citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov bola do sadzobníka včlenená novelou účinnou od 01.10.2012. Ustanovenie § 18ca je ustanovením intertemporálnym v súvislosti s účinnosťou novely zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z.z. Aby sa toto ustanovenie chápalo správne, treba vychádzať z celého kontextu zákona o súdnych poplatkoch a použiť definíciu pojmu poplatkový úkon, ako aj vznik poplatkovej povinnosti a ostatnú terminológiu používanú zákonom. Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a to bolo začaté pred 01.10.2012, vyberajú sa poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012. V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom podľa § 1 ods. 1. Preto ak bolo odvolanie podané po 01.10.2012, aj keď samo konanie sa začalo pred 01.10.2012, použije sa právny stav účinný po 01.10.2012. Ide totiž o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.10.2012.

Poplatkový úkon (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) vznikol poplatníkovi - navrhovateľovi, ktorý podal odvolanie (§ 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch) podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch), ktoré podal dňa 04.06.2014 a to vo výške 20,- eur, t.j. v rovnakej sadzbe ako vo veci samej, nakoľko bolo podané proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutia ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko odporcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.